

Warszawa, 2012.07. 03

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

ŻW sdp/jp-070-1/12(2170)

p. R. Rajek
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 5.07.12
nr 5831 podpis *M*

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 4.07.12.

nr 3213 podpis *Borusiewicz*

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szczywny Panie Marszałku

W nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Wojciecha Kurkiewicza, Marka Martynowskiego, Andrzeja Pająka i Bogdana Pęka na 13. posiedzeniu Senatu RP w dniu 30 maja 2012 r. w sprawie spadku pogłowia świń w Polsce przekazanego przy piśmie znak BPS/DSK-043-13-501/12 z dnia 04 czerwca 2012 r., uprzejmie informuję Pana Marszałka co następuje.

Według danych GUS, w końcu marca 2012 r. pogłowie świń wyniosło 11,5 mln sztuk i było mniejsze w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku o 1,6 mln sztuk, tj. 12,4%. Należy jednak zauważyć, że pogłowie loch prośnych spadło nieznacznie, bo o 7,9 tys. sztuk (-1,1%) do poziomu 748,6 tys. sztuk. W stosunku do stanu w końcu listopada 2011 r. liczba loch prośnych wzrosła o 32,4 tys. sztuk (+4,5%). Jest to efekt rekordowo wysokich cen trzody w końcu 2011 r. oraz w I kwartale 2012 r. Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej ocenia, że w lipcu 2012 r. pogłowie trzody może sezonowo wzrosnąć do 12,3 mln sztuk.

Pogłowie świń w ostatnim czasie rzeczywiście spadło, należy jednak mieć na uwadze fakt, że w ciągu ostatnich 15 lat znacznie obniżył się wiek ubijanych zwierząt.

Obecnie średni okres tuczu do pełnej dojrzałości ubojowej to około 170-180 dni, co przekłada się na szybszą rotację zwierząt. Porównania skali spadku pogłowia i produkcji pozwala zauważyć, że w porównaniu do 1995 r., pogłowie w 2011 r. było niższe o 34%, zaś liczba ubijanych sztuk zmniejszyła się w tym samym czasie o 13,7%. Odstawiane do uboju świnię są cięższe (średnia masa w końcu lat 90-tych – 110-112 kg/szt., a obecnie 120-122 kg/szt.) i mniej otłuszczone (mięsnosc z niecałych 50% w końcu lat 90-tych wzrosła do 55,4% w 2011 r.)

Na sytuację producentów wieprzowiny w dużym stopniu mają wpływ wysokie ceny zbóż. Obecnie, cena skupu żywca wieprzowego kształtuje się na poziomie nienotowanym w tym okresie od wielu lat. Średnia roczna cena zakupu żywca wieprzowego w 2011 r. wyniosła 4,65 zł/kg. Wg danych MRiRW w okresie 11-17.06.2012 r. średnia cena skupu żywca wieprzowego wyniosła 5,76 zł/kg. W porównaniu do analogicznego tygodnia 2011 r. cena była wyższa o 1,07 zł (+23,4%).

Ceny uzyskiwane w Polsce, w porównywalnych jednostkach czyli w EURO/100 kg, w ciągu ostatnich kilkunastu miesięcy należą do jednych z najwyższych. Regularnie w kilku lub kilkunastu krajach UE (w zależności od tygodnia) notowana cena jest niższa niż w Polsce. Ma to miejsce np. w Danii, Holandii, Belgii, Francji, w niektórych tygodniach również w Niemczech. W tej sytuacji przetwórcy są zainteresowani kupowaniem mięsa w innych krajach UE. Biorąc pod uwagę reguły wolnego rynku, nie można im tego zabronić.

Zasady funkcjonowania unijnych rynków rolnych reguluje rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz.U. L 299 z 16.11.2007, str. 1, z późn. zm.). Na rynku wieprzowiny przewidziane są następujące instrumenty wsparcia:

- dopłaty do prywatnego przechowywania;
- refundacje wywozowe;
- nadzwyczajne środki wsparcia w sytuacji wystąpienia zakłóceń na rynku wywołanych rozprzestrzenieniem się chorób zwierzęcych.

Instrumenty te tworzą tzw. „siatkę bezpieczeństwa” i są uruchamiane w sytuacjach kryzysowych powodujących poważne zakłócenia na rynku. W wyniku reform Wspólnej

Polityki Rolnej, skoncentrowanych na osiągnięciu przez WPR orientacji prorynkowej, ww. instrumenty nie mają charakteru środków normalnego zarządzania rynkiem. Mają one służyć jako instrumentarium na wypadek nasilonych kryzysów dotyczących sektor.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w ramach toczonych na forach unijnych prac nad reformą WPR na lata 2014-2020, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi aktywnie uczestniczy w dyskusjach dotyczących kształtu przyszłych rozwiązań dla polskich rynków rolnych, w tym rynku wieprzowiny. Z punktu widzenia Polski, podstawowym warunkiem gwarantującym właściwe funkcjonowanie poszczególnych mechanizmów interwencyjnych oraz zapewnienie minimalnej opłacalności produkcji jest podwyższenie, nieaktualnianych od wielu lat, cen referencyjnych. Tylko w ten sposób staną się one rzeczywistym mechanizmem siatki bezpieczeństwa, odzwierciedlając rosnące koszty produkcji. Podobny postulat zgłasza wiele państw członkowskich. Celem rozszerzenia instrumentarium kryzysowego, Polska postuluje objęcie rynku wieprzowiny interwencją publiczną.

Jednym z elementów reformy jest także wprowadzenie rozwiązań w zakresie uznawania organizacji producentów, ich zrzeszeń oraz organizacji międzybranżowych, co powinno wpłynąć na wzmocnienie pozycji producentów rolnych w łańcuchu żywnościowym. Dodatkowo, Polska zwraca uwagę, że ww. organizacje powinny mieć zapewnione wsparcie finansowe.

Ponadto uprzejmie informuję, że zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającym wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającym określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.1.2009, str. 16, z późn. zm.), płatności bezpośrednie przyznawane są w ramach systemów wsparcia wymienionych w załączniku nr I do tego rozporządzenia, czyli m. in. do upraw polowych, chmielu, tytoniu, ziemniaków skrobiowych, buraków cukrowych, owoców miękkich i pomidorów kierowanych do przetwórstwa.

W ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej nigdy nie stosowano płatności bezpośrednich w sektorze trzody chlewnej. Z tego też względu Polska również nie może wprowadzić tego typu wsparcia.

Niemniej jednak, przystępując do Unii Europejskiej Polska podjęła decyzję o zastosowaniu uproszczonego systemu dopłat bezpośrednich (SAPS), o którym mowa w art. 122 przywołanego rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009. Pozwala on na przyznawanie pomocy zryczałtowanej do hektara upraw (płatność obszarowa), a jej stawkę oblicza się poprzez podzielenie dostępnego wsparcia (koperty finansowej) przez powierzchnię użytków rolnych spełniających normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska. System ten wspiera pośrednio sektory, które nigdy nie były objęte płatnościami bezpośrednimi w systemie standardowym. Oznacza to, że każdy rolnik może otrzymać pomoc w ramach systemu wsparcia bezpośredniego, jeżeli posiada grunty wykorzystywane rolniczo, niezależnie od kierunku swojej produkcji rolniczej.

Ponadto w Polsce stosowane są uzupełniające krajowe płatności bezpośrednie, spośród których jednym z najistotniejszych jest wsparcie w ramach grupy upraw podstawowych (tzw. I sektor). Płatności te są przyznawane m.in. do powierzchni uprawy zbóż. Jest to dodatkowe wsparcie z budżetu krajowego, przysługujące rolnikowi, który w danym roku spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności. Wobec powyższego, należy stwierdzić, że krajowe płatności uzupełniające pośrednio wspierają również sektor trzody chlewnej.

Należy dodać, że w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” możliwe jest w tym okresie programowania zrealizowanie operacji dotyczącej działalności rolniczej prowadzonej w sektorze trzody chlewnej. Warunki i tryb przyznawania pomocy w ramach tego działania są szczegółowo określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 193, poz. 1397, z późn. zm.).

Celem działania jest wsparcie modernizacji gospodarstw w celu zwiększenia ich efektywności poprzez lepsze wykorzystanie czynników produkcji, w tym wprowadzenie nowych technologii produkcji, poprawę jakości produkcji, różnicowanie działalności rolniczej, a także zharmonizowanie warunków produkcji rolnej z wymogami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, higieny produkcji oraz warunków utrzymania zwierząt. Celem działania jest również zapewnienie producentom rolnym prowadzącym produkcję mleczarską możliwości dostosowania się do zmieniających się warunków, w związku z przewidzianym wygaśnięciem systemu kwot mlecznych w roku 2015.

O pomoc mogą ubiegać się osoby fizyczne, w tym osoby wspólnie wnioskujące o zakup nowych maszyn lub urządzeń, osoby prawne, wspólnicy spółki cywilnej, spółki osobowe w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych. Pomoc jest udzielana na inwestycje dotyczące modernizacji lub rozwoju pierwotnej produkcji roślinnej lub zwierzęcej, z wyłączeniem produkcji leśnej i rybnej. Operacje mogą dotyczyć produkcji produktów żywnościowych, jak i nieżywnościowych (w tym produktów rolnych wykorzystywanych do produkcji energii odnawialnej), a także przygotowania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie. W zakres operacji mogą wchodzić inwestycje związane z wytwarzaniem i wykorzystywaniem energii ze źródeł odnawialnych na potrzeby prowadzenia produkcji rolnej.

Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których mogą należeć koszty:

- budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej,
- zakupu maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej,
- zakładania, wyposażania sadów lub plantacji wieloletnich,
- budowy albo zakupu elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo nie może przekroczyć 300 tys. zł. Wysokość kosztów kwalifikowalnych musi wynosić powyżej 20 tys. zł, przy czym ograniczenie to nie dotyczy operacji obejmujących wyłącznie wyposażenie gospodarstwa w urządzenia do składania nawozów naturalnych lub projektów związanych z dostosowaniem do norm wspólnotowych.

W ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” możliwe jest zrealizowanie operacji polegającej na budowie, przebudowie, remoncie połączonym z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej, w tym pod pewnymi warunkami również operacji polegającej na budowie (rozbudowie) chlewni. Należy jednak podkreślić, że, zgodnie § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia, pomoc w ramach tego działania może być przyznana wyłącznie, jeżeli operacja nie spowoduje wzrostu produkcji, dla której brak jest rynku. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszczalne jest udzielenie producentowi pomocy na budowę chlewni, jednakże należy zaznaczyć, że operacja, polegająca na budowie nowej chlewni, jest możliwa jedynie w nielicznych sytuacjach i pod ściśle określonymi warunkami. Zgodnie bowiem z § 9 ust.

4 ww. rozporządzenia, kosztem kwalifikowalnym w ramach tego działania może być koszt budowy nowego budynku inwentarskiego przeznaczonego do produkcji trzody chlewnej (chlewni), wyłącznie jeżeli zachowany będzie dotychczasowy poziom produkcji, a celem operacji będzie przeniesienie całej produkcji z istniejącego budynku inwentarskiego będącego w posiadaniu wnioskodawcy do nowego budynku. Powyższe ograniczenia nie dotyczą wnioskodawców będących beneficjentami działania PROW 2007-2013 „Ułatwianie startu młodym rolnikom”.

W ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” przeprowadzono trzy nabory wniosków o przyznanie pomocy (2007, 2009, 2011). Do dnia 18 czerwca 2012 roku rolnicy złożyli ponad 77 tysięcy wniosków o przyznanie pomocy w ramach tego działania. Zawarto ponad 50 tysięcy umów na łączną kwotę ponad 7,2 miliarda złotych. Obecnie budżet tego działania nie pozwala na ogłoszenie ogólnopolskiego naboru, w ramach którego wnioski mogłyby składać rolnicy z całego kraju, jednakże planowane jest ogłoszenie naboru w województwie podkarpackim, w którym w 2011 roku łączna wnioskowana przez rolników kwota wsparcia była niższa niż ówczesny limit wojewódzki.

W związku z powyższym, na tym etapie wdrażania działania, nie przewiduje się zmian w opisie przedmiotowego działania zawartego w PROW 2007-2013. Nie przewiduje się również zmian rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, które miałyby na celu ograniczenie lub rozszerzenie wsparcia kierowanego obecnie do producentów trzody chlewnej.

Ponadto producenci trzody chlewnej zrzeszeni w grupy producentów rolnych mają możliwość starania się o uzyskanie wsparcia z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie działania „Grupy producentów rolnych”.

Zasady organizowania się producentów rolnych w grupy producentów rolnych i ich związki reguluje ustawa z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88 poz. 983, z późn. zm.). Zgodnie z art. 2 ww. ustawy, w grupy producentów rolnych mogą organizować się osoby fizyczne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby prawne prowadzące gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzące działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej.

Wykaz produktów lub grup produktów, dla których producenci zrzeszeni w grupy mogą uzyskać wsparcie w ramach działania „Grupy producentów rolnych” PROW 2007-2013 zawiera załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 kwietnia 2008 r. w sprawie wykazu produktów i grup produktów, dla których mogą być tworzone grupy producentów rolnych, minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej oraz minimalnej liczby członków grupy producentów rolnych (Dz. U. Nr 72, poz. 424 i z 2011 r. Nr 62, poz. 318).

Szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy finansowej dla grup producentów rolnych reguluje rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Grupy producentów rolnych” objętej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 81, poz. 550, z późn. zm.).

W ramach przedmiotowego działania grupy producentów rolnych mogą ubiegać się o pomoc finansową przez pięć pierwszych lat swojej działalności. Wsparcie udzielane jest w formie rocznych płatności i stanowi procentowy ryczałt od wartości przychodów netto grupy ze sprzedaży produktów lub grup produktów, ze względu na które grupa została utworzona, wytworzonych w gospodarstwach rolnych jej członków, w poszczególnych latach.

Udzielana pomoc finansowa ma ułatwić tworzenie i funkcjonowanie grup producentów rolnych powstających w celu: dostosowania produkcji do wymogów rynkowych, wspólnego wprowadzania przez członków grupy towarów do obrotu, w tym przygotowania do sprzedaży, centralizacji sprzedaży i dostaw do odbiorców hurtowych oraz ustalania wspólnych zasad informowania o produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów i dostępności produktów. Należy zaznaczyć, że zryczałtowana pomoc finansowa udzielana grupom producentów rolnych w formie rocznych płatności może być przeznaczana na cele administracyjne oraz inwestycje, o ile grupa realizuje ww. cele tworzenia grup, określone w art. 35 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.).

Dodatkowo, grupy producentów rolnych utworzone na podstawie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie

realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121, z późn. zm.), mogą ubiegać się o preferencyjne kredyty z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania na realizację inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych oraz na zakup akcji lub udziałów spółek prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych – kredyt z linii nGP.

Natomiast, zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia Rady Ministrów, grupy producentów rolnych mogą ubiegać się również o gwarancje lub poręczenia spłaty kredytów na zakup akcji lub udziałów w ARiMR.

Szczegółowe warunki i zasady udzielania kredytu preferencyjnego oraz gwarancji i poręczeń znajdują się na stronie internetowej - www.arimr.gov.pl, w zakładce: „Pomoc krajowa”.

Ponadto, od 1 stycznia 2007 r. w wyniku wejścia w życie nowelizacji ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 j.t., z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 37 j.t., z późn. zm.) grupy producentów rolnych mają prawo do następujących zwolnień podatkowych:

- zwolnienie z podatku od nieruchomości całości budynków i budowli zajętych przez grupę, wykorzystywanych wyłącznie na prowadzenie działalności w zakresie sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach członków grupy zgodnie z jej aktem założycielskim;
- zwolnienie dochodu zarejestrowanej grupy, pochodzącego ze sprzedaży produktów lub grup produktów, dla których została ona utworzona, wyprodukowanych w gospodarstwach jej członków – w części wydatkowanej na rzecz jej członków w roku podatkowym lub roku po nim następującym, przeznaczonej na zakup środków produkcji przekazanych członkom i na ich szkolenie.

Jednocześnie producenci rolni produkujący żywność w ramach wspólnotowych i krajowych systemów jakości żywności mają możliwość korzystania z dodatkowego wsparcia w ramach innych działań PROW 2007-2013, tj. działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” oraz działania „Działania informacyjne i promocyjne”.

Aktualnie dwa krajowe systemy jakości żywności, tj. Pork Quality System (PQS) i Quality Assurances for Food Products (QAFP), aplikują o wpisanie do treści Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

System Jakości Wieprzowiny PQS dotyczy produkcji wysokojakościowego mięsa wieprzowego System Gwarantowanej Jakości Żywności (QAFP) i w odróżnieniu od Systemu PQS jest systemem wieloproduktowym, składającym się z poszczególnych zeszytów branżowych. Pierwszym zeszytem branżowym był zeszyt dotyczący mięsa wieprzowego, a następnie uznane zostały kolejne, dotyczące mięsa drobiowego oraz wędlin.

Ww. systemy zostały uznane za krajowe systemy jakości żywności w dniu 11 grudnia 2009 r. na podstawie odrębnych decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał w przedmiotowej sprawie został przekazany do Komisji Europejskiej i obecnie trwają negocjacje mające na celu uzyskanie zgody KE na wpisanie do PROW 2007-2013 ww. systemów.

Ponadto uprzejmie informuję, iż w przedstawionym w dniu 12 października 2011 r. projekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 r., Komisja Europejska opowiedziała się m.in. za dalszym wspieraniem tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych oraz wspieraniem systemów jakości w nowym okresie programowania.

Ze względu na nadal toczące się prace nad ramami prawnymi dla nowego okresu programowania, nie można w chwili obecnej udzielić konkretnych informacji na temat wsparcia, jakie będzie kierowane do producentów trzody po 2013 roku. Zapewniam jednak Panów Senatorów, że wszystkie zgłoszone problemy i propozycje będą wnikliwie rozważane na etapie przygotowywania nowego programu rozwoju obszarów wiejskich.

Należy również dodać, że w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają prace nad utworzeniem krajowego systemu jakości wieprzowiny. Projektowany system jest częścią projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Obecnie trwają uzgodnienia międzyresortowe tego projektu.

Celem projektowanego systemu jest w szczególności poprawa rozpoznawalności mięsa wieprzowego wysokiej jakości oraz jego przetworów, zwiększenie dochodów

producentów wytwarzających takie produkty oraz przekazanie konsumentom czytelnej informacji mającej na celu ułatwienie wyboru produktów wysokiej jakości.

Projektowany system jakości wieprzowiny służący wyróżnianiu mięsa wieprzowego wysokiej jakości oraz jego przetworów jest odpowiedzią na rosnący popyt na żywność o wysokiej potwierdzonej i powtarzalnej jakości oraz potrzebę usystematyzowania rynku żywności wytwarzanej w ramach systemów certyfikacji. Spodziewaną korzyścią wynikającą z utworzenia krajowego systemu jakości wieprzowiny jest zwiększenie przejrzystości na rynku mięsa wieprzowego wysokiej jakości oraz jego przetworów poprzez stworzenie silnego i rozpoznawalnego wspólnego znaku dla tych produktów. Pozwoliłoby to uniknąć chaosu informacyjnego wśród konsumentów poszukujących produktów o wysokiej potwierdzonej i powtarzalnej jakości oraz ułatwić przekaz informacji w odniesieniu do rzeczywistych cech i wartości dodanej przedmiotowych produktów.

Projekt zakłada, że uczestnikami krajowego systemu jakości wieprzowiny będą producenci rolni wytwarzający mięso wieprzowe wysokiej jakości, jak również inne podmioty na wszystkich etapach łańcucha produkcyjnego (m.in. rzeźnie, masarnie, zakłady garmazeryjne). Warunkiem uczestnictwa w krajowym systemie jakości wieprzowiny i tym samym warunkiem niezbędnym do posługiwania się logo systemu będzie przystąpienie do systemu poprzez poddanie się certyfikacji przez producentów rolnych i inne podmioty uczestniczące w poszczególnych etapach łańcucha produkcji. W trakcie certyfikacji kontrolowane będzie przestrzeganie wszystkich wymagań określonych dla mięsa wieprzowego i jego przetworów oraz końcowa jakość produktów.

Utworzenie krajowego systemu jakości wieprzowiny powinno przyczynić się do zapobieżenia dalszemu spadkowi pogłowia trzody chlewnej w Polsce dzięki zwiększeniu konkurencyjności polskiej wieprzowiny na rynku unijnym i światowym. Odbiorcy wieprzowiny coraz częściej zwracają uwagę na wysoką jakość oraz jednolite partie produktu. Wdrożenie systemu jakości wieprzowiny funkcjonującego na podstawie przepisów projektowanej ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie niektórych innych ustaw powinno się zatem przyczynić do zwiększenia dochodów producentów wieprzowiny oraz ich większej stabilizacji, co jest bardzo ważne z uwagi na specyfikę tej branży (tzw. „świńskie górki i dołki”).

Podkreślenia wymaga również fakt, że zgodnie z projektem założeń ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz o zmianie

niektórych innych ustaw prawo do posługiwania się znakiem graficznym (logo) i nazwą krajowego systemu jakości wieprzowiny będą mieli również producenci wytwarzający mięso wieprzowe wysokiej jakości oraz jego przetwory w ramach prywatnych systemów jakości żywności uznanych za krajowe. Do chwili obecnej zostały uznane za krajowe dwa, opisane wcześniej, prywatne systemy jakości żywności w ramach, których wytwarzane jest mięso wieprzowe:

- System Gwarantowanej Jakości Żywności (QAFP) opracowany przez Unię Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego,
- System Jakości Wieprzowiny PQS (Pork Quality System) opracowany przez Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS” oraz Związek „Polskie Mięso”.

Rozumiejąc trudną sytuację na rynku wieprzowiny i wynikające z niej problemy hodowców Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołał Zespół, którego zadaniem jest opracowanie propozycji rozwiązań systemowych wspierających sektor produkcji trzody chlewnej oraz niezbędnych uregulowań prawnych w tym zakresie.

W trakcie prac Zespołu poruszana była między innymi kwestia grup producenckich oraz ich finansowania, wskazano na zwiększanie wartości produkcji wytwarzanej przez grupy oraz na korzystne powiązania w całym łańcuchu produkcji świn w obrębie grupy.

W związku z problemami dotyczącymi bezpośrednio hodowli postanowiono, że specjaliści z Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Instytutu Zootechniki oraz Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS” podejmą się określenia modelowej wielkości i struktury gospodarstwa, które w dalszej perspektywie byłyby dostatecznie żywotne ekonomicznie i mogły dostarczać oczekiwanej liczby warchlaków, spełniających wymagania odbiorców.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Andrzej Butra